

جابه جايي بين المللي دانشجويان و تحصيل كردگان (جهان و ايران)

www.ketab.ir

پژوهشکده سياست گذاري علم، فناوري
و صنعت دانشگاه صنعتي شريف
برنامه سياست گذاري مهاجرت

سال ۱۳۹۷

سرشناسه: صلواتی، بهرام، ۱۳۵۸-

عنوان و نام پدیدآور: جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان و تحصیل‌کردگان (جهان و ایران)/ ترجمه و گردآوری بهرام صلواتی، علی ملکی؛ تهیه و تدوین پژوهشکده سیاست‌گذاری علمی، فناوری و صنعت دانشگاه صنعتی شریف، برنامه سیاست‌گذاری مهاجرت

مشخصات نشر: تهران: انتشارات راه دان، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۳۴ ص.: جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۵۷-۴۷-۶ وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: مهاجرت دانشجویان - ایران

موضوع: مهاجرت دانشجویان

موضوع: مهاجرت

موضوع: ایران - مهاجرت

شناسه افزوده: ملکی، علی، ۱۳۵۷-

شناسه افزوده: دانشگاه صنعتی شریف. پژوهشکده سیاست‌گذاری علم، فناوری و صنعت

شناسه افزوده: دانشگاه صنعتی شریف. پژوهشکده سیاست‌گذاری علم، فناوری و صنعت گروه پژوهشی سیاست‌گذاری مهاجرت

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ج۲ / ۳۷۸/۱۹۸۰۹۵۵ رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۹۶۵۰

عنوان: جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان و تحصیل‌کردگان (جهان و ایران)

ناشر: راه‌دان

تهیه و تدوین: پژوهشکده سیاست‌گذاری علم، فناوری و صنعت دانشگاه صنعتی شریف
برنامه سیاست‌گذاری مهاجرت

ترجمه و تألیف: بهرام صلواتی عضو هیئت علمی موسسه مطالعات جهانی کشور

علی ملکی عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف

با همکاری: فهیمه بهزادی، زهره قاسمی، انسیه شجاعی (پژوهشکده سیاست‌گذاری علم، فناوری و صنعت دانشگاه صنعتی شریف)

تاریخ چاپ: ۱۳۹۷

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۵۷-۴۷-۶

نظارت چاپ: عقیق ۴-۳-۸۸۹۳۲۴۰۳

آدرس: تهران، خیابان آزادی، خیابان شهید حبیب‌اللهی، خیابان شهید قاسمی، جنب

آدرس سایت: www.ristip.sharif.ir

دانشکده انرژی، بن‌بست گوهر

نمابر: ۶۶۰۶۵۱۶۱- (۹۸۲۱+)

تلفن: ۶۶۰۶۵۱۳۹- (۹۸۲۱+)

این کتاب نتیجه مطالعه آماری و بررسی روندهای جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان و تحصیل‌کردگان در سطح جهان و ایران است که ذیل «برنامه سیاست‌گذاری مهاجرت‌نخبگان» در «پژوهشکده سیاست‌گذاری علم، فناوری و صنعت دانشگاه صنعتی شریف» انجام شده است. با توجه به فقدان مطالعات تخصصی در این زمینه در کشور، این مطالعه در تلاش است تا تصویری نسبتاً روشن و به‌روز از آخرین تحولات حوزه جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان و تحصیل‌کردگان ارائه نماید. از آنجا که منابع آماری در حوزه مهاجرت‌های بین‌المللی در داخل کشور به‌صورت نظام‌مند و مستمر تولید و منتشر نمی‌شوند، لذا مراجع و منابع اصلی این مطالعه مبتنی بر آخرین منابع و گزارش‌های رسمی بین‌المللی قابل دسترس بوده است. استفاده از منابع آماری رسمی بین‌المللی در عین اینکه قابل استناد بوده و امکان مقایسه و تطبیق وضعیت کشور با سایر کشورهای منطقه و دنیا را فراهم می‌سازند، با این حال ممکن است باعث بروز خطاهای آماری و عدم مطابقت‌هایی اجتناب‌ناپذیر با وضعیت فعلی و واقعی کشورها گردند. از دیگر اتفاقات و پیش‌پا نی‌های رایج و مشهود در این حوزه، وجود آمار و ارقام مختلف و گاه متناقض از وضعیت کشور در گزارش‌های بین‌المللی به‌واسطه بهره‌گیری از روش‌های نمونه‌گیری و یا منابع داده‌ای متفاوت است. با در نظر گرفتن امکان وقوع این دست از خطاها در استفاده‌های آماری از منابع بین‌المللی، در تهیه این کتاب سعی شده است حتی‌المقدور منابع مختلف آماری مورد استناد، دقیق، مورد مطالعه قرار گیرند و در تفسیرهای استنتاجی، داده و اطلاعات با منابع محدود آماری داخلی و وضعیت کشور مقایسه و راستی‌آزمایی شوند.

جهت ارائه تصویر کلی از وضعیت و روند جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان، ابتدا در بخش اول وضعیت جهانی تحرک دانشجویی به‌صورت اجمالی ترسیم می‌گردد و سپس در بخش دوم وضعیت و جایگاه کشور ایران در این زمینه تبیین می‌شود. در بخش سوم و پایانی نیز به اختصار سیاست‌ها و برنامه‌های جذب و نگهداشت دانشجویان بین‌المللی در کشورها به اختصار مورد توجه قرار گرفته است. در بخش پیوست‌ها نیز اطلاعات مفید و کاربردی در زمینه تعریف، شاخص‌گذاری و اندازه‌گیری آمار جمعیتی مهاجران ارائه شده است که به‌طور خاص وضعیت آماری تعداد ایرانیان در دو کشور آمریکا و کانادا مورد اشاره قرار گرفته است.

چکیده

تعاریف

مقدمه

بخش اول:

جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان و تحصیل‌کردگان در سطح جهان

- ۳۰ بازار دانشجویان بین‌المللی در جهان
- ۳۵ بررسی کشورهای دانشجویان بین‌المللی
- ۳۸ بازار دانشجویان بین‌المللی در آمریکا
- ۴۰ پیش‌بینی روند آینده جابه‌جایی دانشجویان بین‌المللی
- ۴۳ ترکیب سطوح و رشته‌های تحصیل دانشجویان بین‌المللی
- ۴۵ نرخ ماندگاری و بازگشت دانشجویان بین‌المللی
- ۴۵ نرخ ماندگاری دانشجویان بین‌المللی در اتحادیه اروپا
- ۴۵ بازار کار فارغ‌التحصیلان بین‌المللی در اتحادیه اروپا
- ۴۷ دلایل ماندگاری فارغ‌التحصیلان در کشورهای میزبان
- ۴۸ نرخ ماندگاری دانشجویان چینی در کشورهای میزبان
- ۴۹ جذب تحصیل‌کردگان مهاجر در بازار کار بین‌المللی

بخش دوم:

جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان و تحصیل‌کردگان کشور ایران

- ۵۶ جابه‌جایی بین‌المللی دانشجویان ایرانی
- ۵۹ روند خروج دانشجویان از ایران
- ۵۹ مقاصد اصلی دانشجویان ایرانی

- ۶۱ دانشجویان ایرانی مشغول به تحصیل در آمریکا
- ۶۴ سهم دانشجویان ایرانی در دانشگاه‌های برتر آمریکا
- ۶۵ سهم دانشجویان ایرانی از رشته‌های علوم و مهندسی در آمریکا
- ۶۹ عوامل خروج از کشور دانشجویان ایرانی
- ۷۱ نرخ ماندگاری دانشجویان بین‌المللی ایران
- ۷۱ نرخ ماندگاری دانشجویان بین‌المللی در اتحادیه اروپا
- ۷۲ نرخ بدگاری دانشجویان ایران و کشورهای منتخب در کشورهای عضو اتحادیه اروپا
- ۷۴ وضعیت نرخ ماندگاری ایرانیان در آمریکا
- ۷۶ بازار کار ایرانیان حصص داده ساکن منطقه OECD
- ۷۷ جایگاه ایران در بازار جذب دانشجویان بین‌المللی
- ۷۹ روند جذب دانشجویان خارجی در ایران

بخش سوم:

سیاست‌ها و برنامه‌های کشورهای در مواجهه با دانشجویان بین‌المللی و مهاجرت تحصیل‌کردگان

- ۸۷ چارچوب سیاست‌گذاری مهاجرت
- ۹۲ گزینه‌های سیاستی پیش روی کشورهای دانشجویفرست
- ۹۲ سیاست نگهداشت
- ۹۵ سیاست بازگشت
- ۹۷ سیاست مشارکت
- ۱۰۰ گزینه‌های سیاستی پیش‌روی ایران
- ۱۰۲ برنامه بازگشت تحصیل‌کردگان ایرانی
- ۱۰۴ منابع و مراجع